

RMIT

Ekspresaptaujas darba tirgus informācijas iegūšanai

**ESF projekts „Darba tirgus prognozēšanas sistēmas pilnveide”
Nr.7.1.2.2./16/I/001
Līgums Nr. 1.1-11.6/1_2022 (26.05.2022.)**

RMIT

Metodologija

Tēma	Aptaujas norises laiks	Interviju skaits
Darba devējiem nepieciešamās (darbinieku) prasmes	8. jūnijs – 25. jūlijs	1072
Tehnoloģiju ietekme uz darbaspēka nepieciešamību	4. jūlijs – 11. augusts	1066
Darbaspēka piesaiste	12. jūlijs – 1. septembris	1066
Trešo valstu pilsoņu piesaiste darba tirgū	1. augusts – 26. septembris	1070

Metode: datorizētas telefonintervijas (CATI) un datorizētas interneta aptaujas (CAWI) tiešsaistes režīmā internetā

Stratificēta kvotu izlase, nodrošinot optimālu pārstāvniecību:

- statistisko reģionu līmenī
- pēc darbinieku skaita grupās: 1 – 4, 5 – 49, 50 – 249 un 250 darbinieki un vairāk
- tautsaimniecības nozarēm (atbilstoši NACE 2 klasifikatoram)
- pēc īpašuma formas (sabiedriskais sektors sektors un privātais sektors)

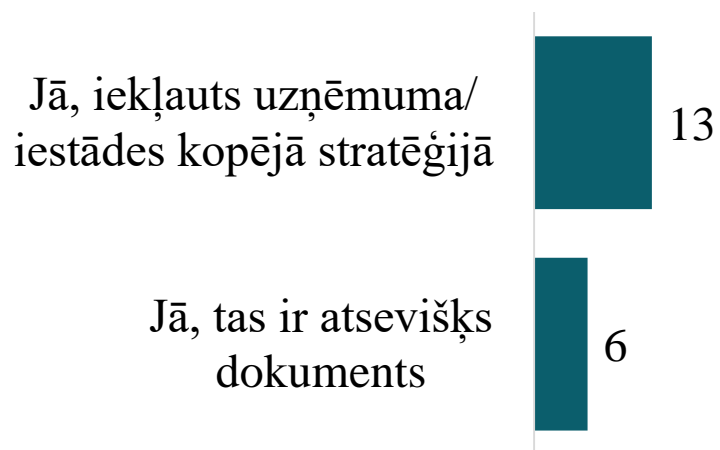
Mērķa grupa: darba devēji ar vismaz 1 darbinieku 2021. gada beigās. Pēc CSP datiem par 2020. gadu mērķa grupai atbilst 107 955 darba devēji

Respondents: aptaujas dalībnieki – augstākā līmeņa uzņēmuma vadītāji vai personāla vadītāji, kuri ir atbildīgi par galvenajiem personāla vadības jautājumiem saistībā ar uzņēmuma attīstību

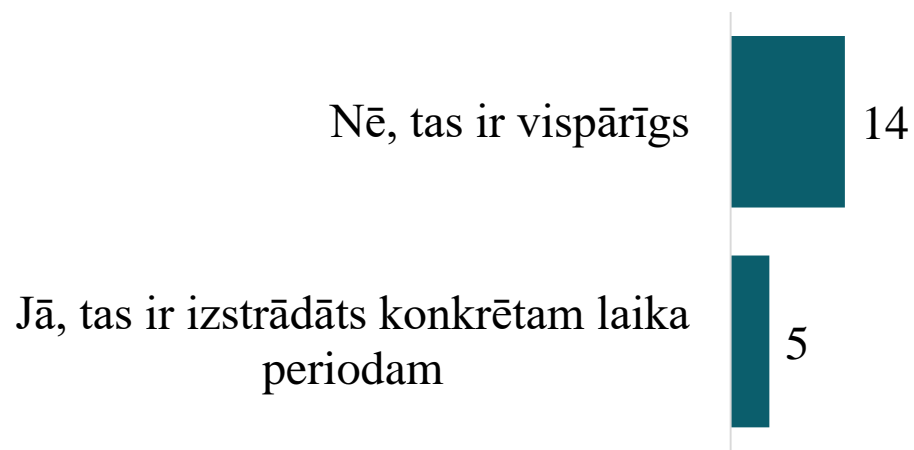
Darba devējiem nepieciešamās (darbinieku) prasmes

Darbinieku izaugsmes un profesionālās pilnveides stratēģijas esamība %

Darbinieku izaugsmes un profesionālās pilnveides stratēģijas, mācību plāna esamība

Darbinieku izaugsmes un profesionālās pilnveides stratēģijas periods

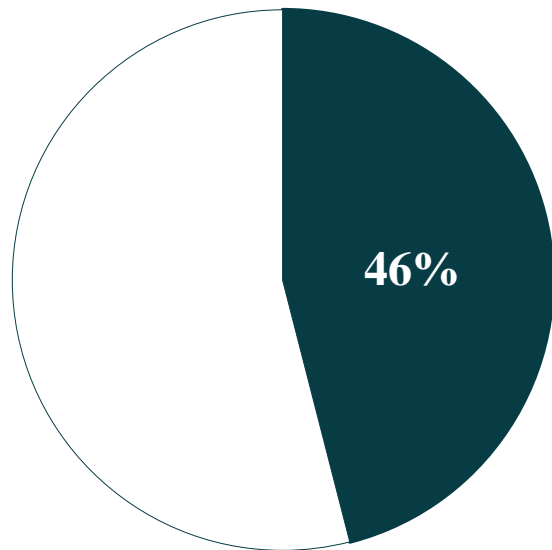

A01. Vai uzņēmumā/iestādē ir izstrādāta darbinieku izaugsmes un profesionālās pilnveides stratēģija, mācību plāns?

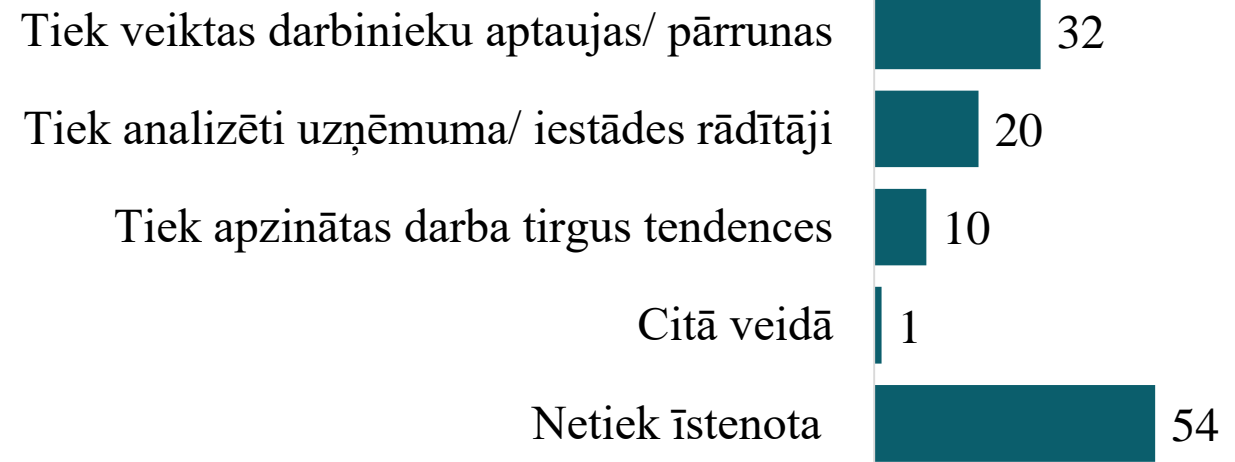
A02. Vai darbinieku izaugsmes un profesionālās pilnveides stratēģija vai mācību plāns ir izstrādāts kādam konkrētam laika periodam?

Bāze: visi respondenti, n=1072

Darbinieku zināšanu un prasmju vajadzību analīze

Darbinieku zināšanu un prasmju vajadzību analīzes paņēmieni

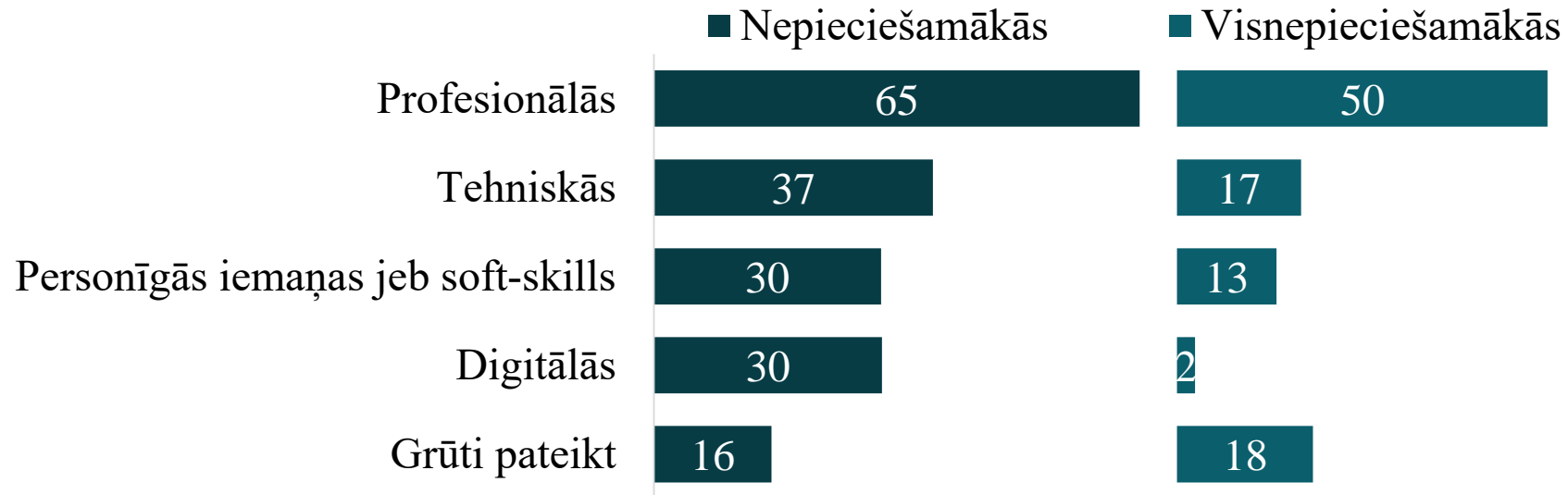

B01. Vai Jūsu uzņēmumā/iestādē notiek darbinieku zināšanu un prasmju vajadzību analīze?

B02. Kādā veidā tiek īstenota darbinieku zināšanu un prasmju vajadzību analīze? Iespējamās vairākas atbildes.

Bāze: visi respondenti, n=1072

Darbiniekiem nepieciešamās prasmes %

B03. Kādas prasmes ir nepieciešamākās Jūsu uzņēmumā/ iestādē? Iespējamās vairākas atbildes.

B03a. Un kuras ir visnepieciešamākās? Viena atbilde.

Bāze: visi respondenti, n=1072

Prasmju iegūšanas nodrošināšanas veidi %

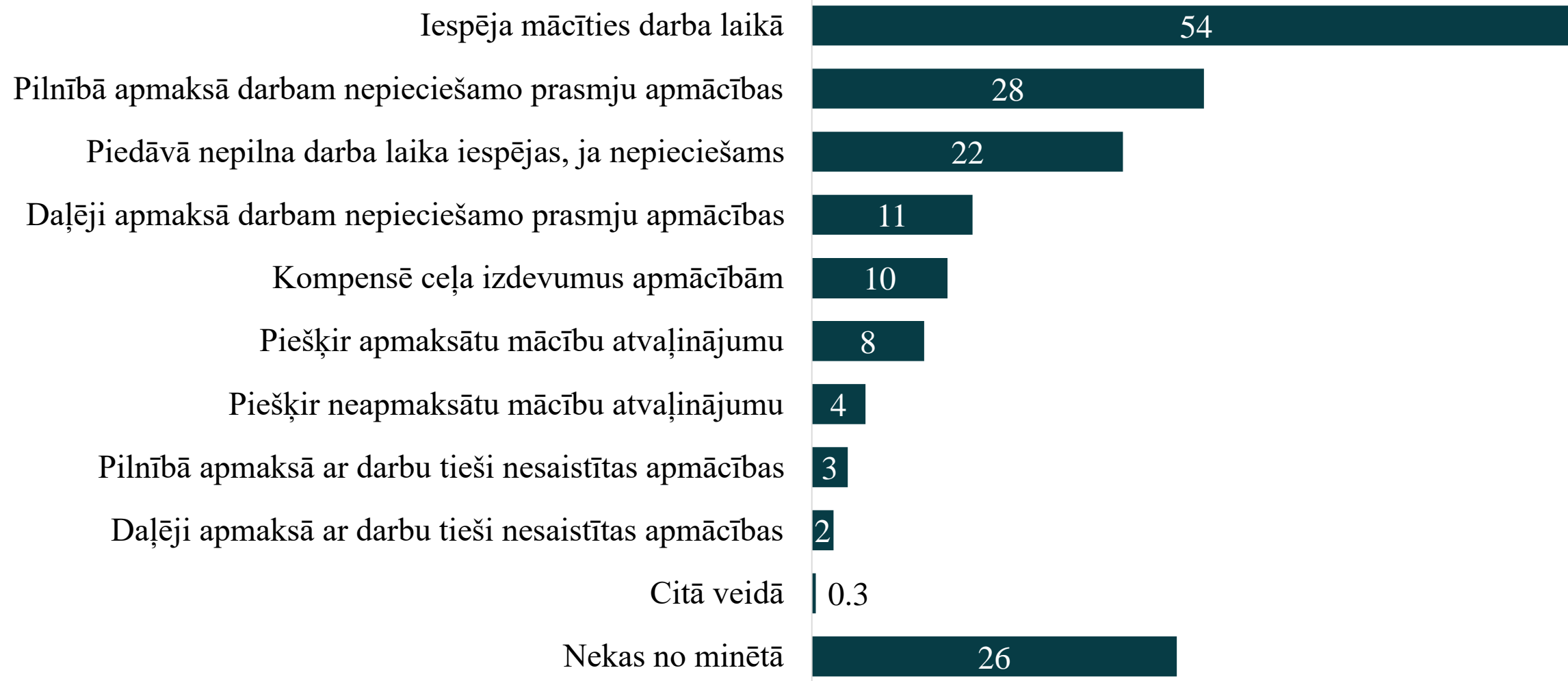

B04. Kādā veidā Jūsu uzņēmums/ iestāde nodrošina prasmju iegūšanu? Iespējamās vairākas atbildes.

Bāze: visi respondenti, n=1072

Darbinieku apmācību atbalsts %

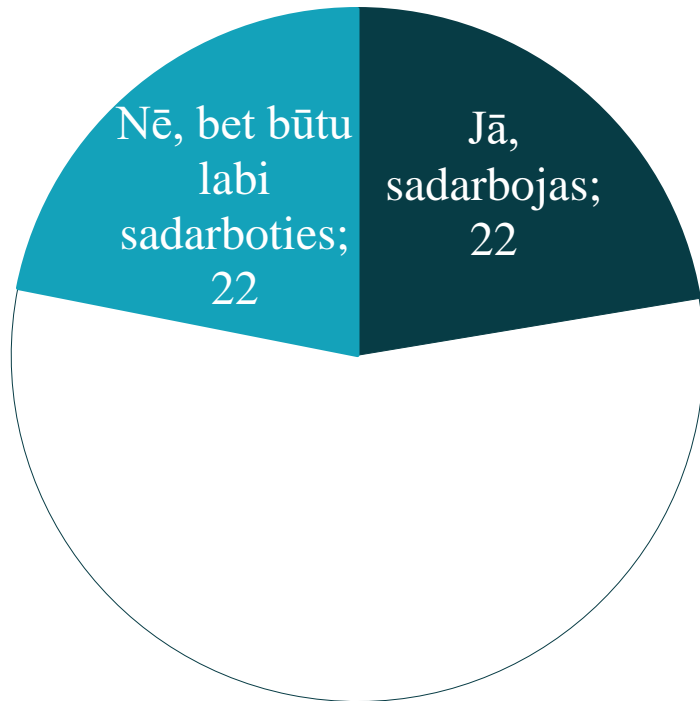
B06. Kā Jūsu organizācija atbalsta darbinieku apmācības? Iespējamās vairākas atbildes.
Bāze: visi respondenti, n=1072

Pēdējā gada laikā īstenotie apmācību veidi %

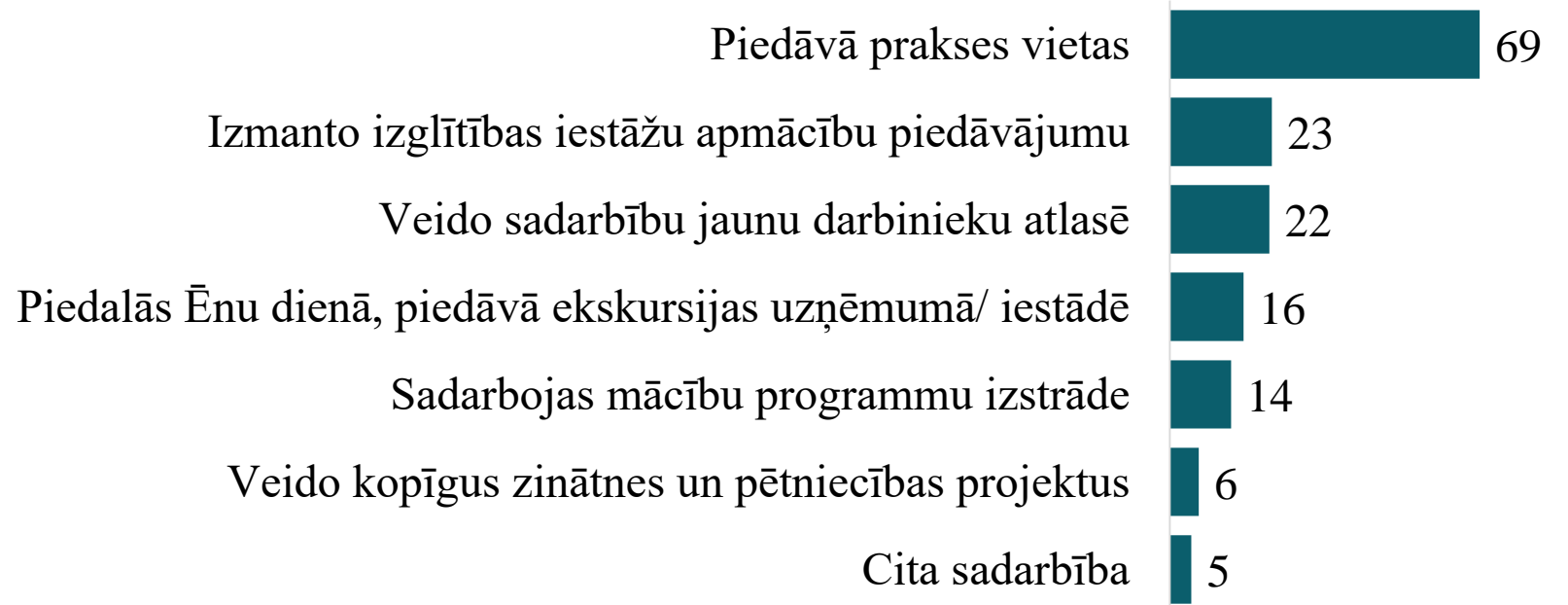

B07. Kādus apmācību veidus esat īstenojuši pēdējā gada laikā? Iespējamās vairākas atbildes.
Bāze: visi respondenti, n=1072

Sadarbība ar izglītības iestādēm

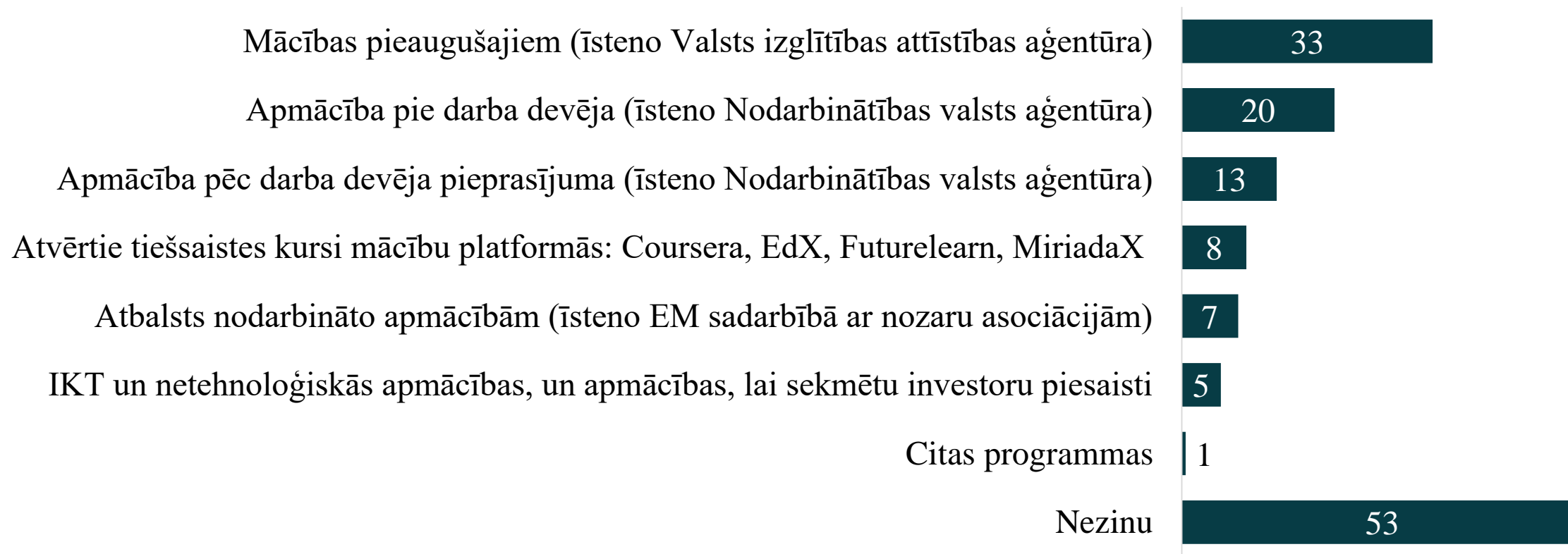
Sadarbības jomas ar izglītības iestādēm

C06. Vai Jūsu uzņēmums/ iestāde sadarbojas ar izglītības iestādēm? Bāze: visi respondenti, n=1072

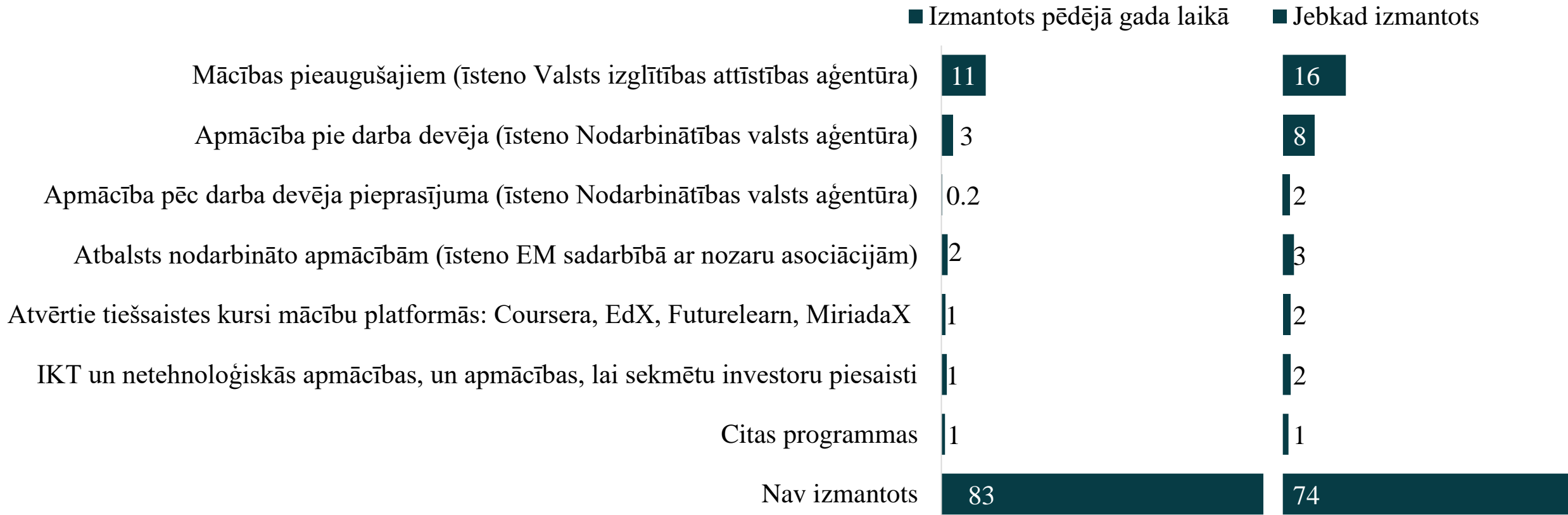
C07. Kā Jūsu uzņēmums/ iestāde sadarbojas ar izglītības iestādēm? Iespējamās vairākas atbildes. Bāze: uzņēmumi, kuri sadarbojas ar izglītības iestādēm, n=379

Informētība par valsts sniegtajām iespējām attiecībā uz atbalstu darbinieku apmācībām %

C01. Vai esat informēts/-a par šādām valsts sniegtajām iespējām attiecībā uz atbalstu darbinieku apmācībām? Iespējamās vairākas atbildes
Bāze: visi respondenti, n=1072

Valsts atbalsta darbinieku apmācībām izmantošana %

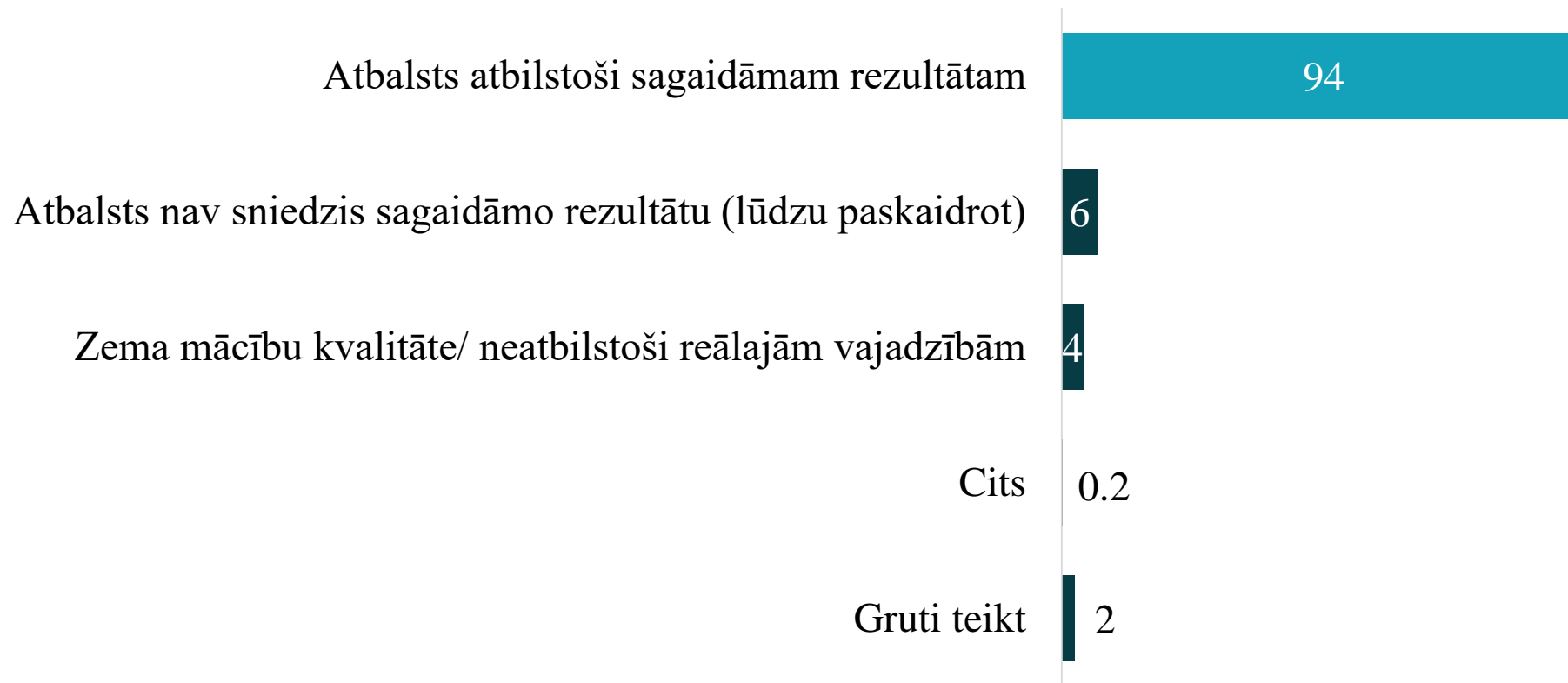

C02a. Vai Jūsu uzņēmums/ iestāde pēdējā gada laikā ir izmantojusi valsts atbalstu šādām darbinieku apmācībām? Iespējamās vairākas atbildes.

C02b. Vai Jūsu uzņēmums/ iestāde kādreiz ir izmantojusi valsts atbalstu šādām darbinieku apmācībām? Iespējamās vairākas atbildes.

Bāze: visi respondenti, n=1072

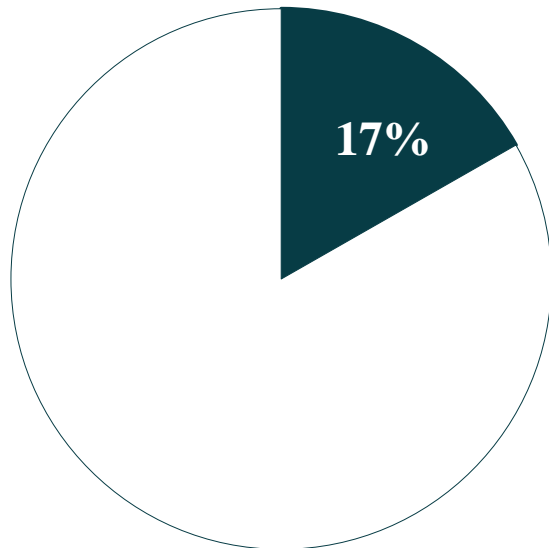
Valsts atbalsta novērtējums %

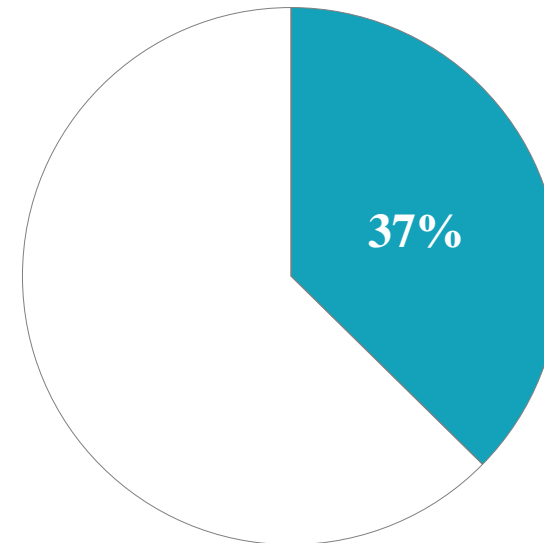
C03. Kā Jūs vērtējat valsts sniegto atbalstu?

Bāze: uzņēmumi, kuros kādreiz vai pēdējā gada laikā tika izmantots valsts atbalsts apmācībām, n=306

Izmantojuši pēdējā gada laikā

Plāno tuvāko divu gadu laikā (2023. - 2024. gadā)

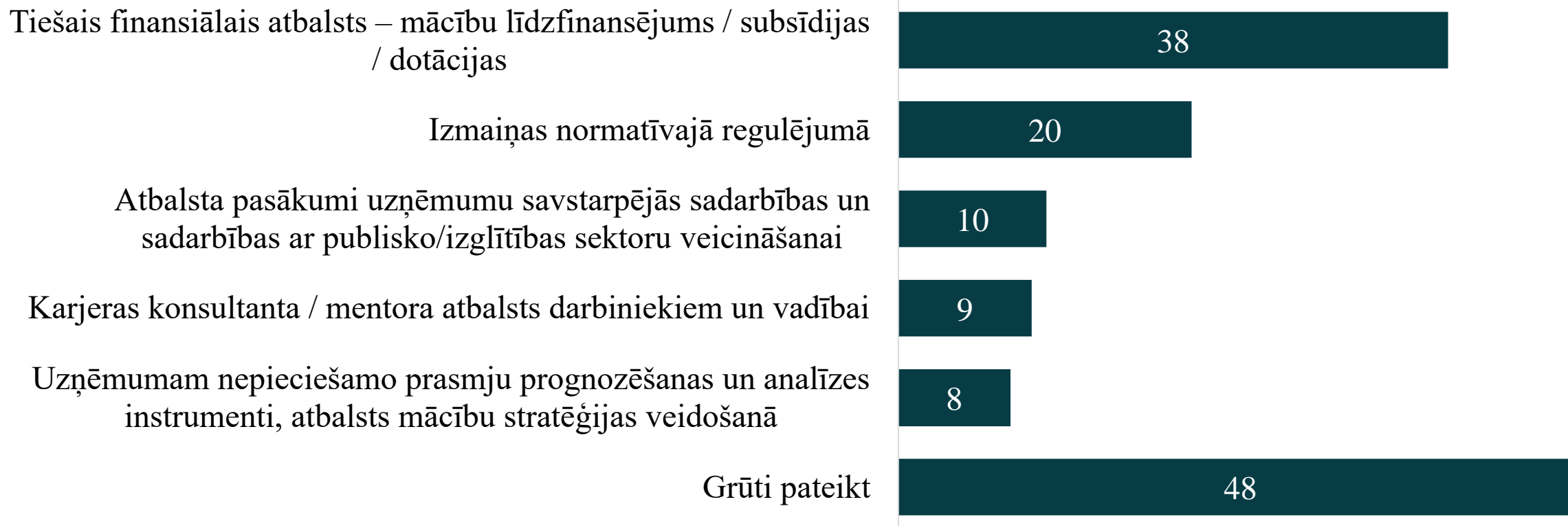

C02a. Vai Jūsu uzņēmums/ iestāde pēdējā gada laikā ir izmantojusi valsts atbalstu šādām darbinieku apmācībām?

04. Vai Jūsu uzņēmums/ iestāde tuvāko divu gadu laikā plāno izmantot valsts atbalstu darbinieku apmācībām?

Bāze: visi respondenti, n=1072

Nepieciešamais papildu valsts atbalsts %

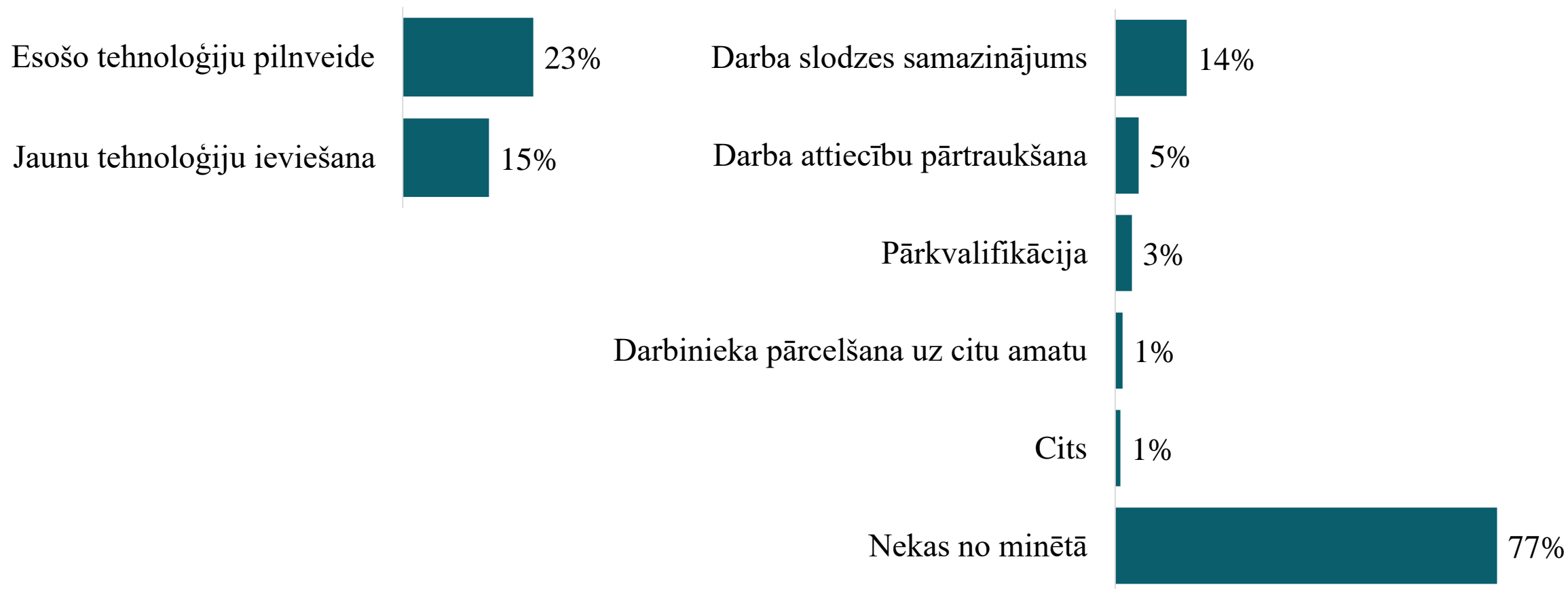
C05. Kāds papildu valsts atbalsts darbinieku apmācībām būtu nepieciešams? Iespējamās vairākas atbildes
Bāze: visi respondenti, n=1072

- Personāla izaugsmes un profesionālās pilnveides stratēģiju izstrāde un apmācību īstenošana būtiski atšķiras pēc uzņēmuma/ iestādes lieluma.
- Darba devējiem nepieciešamākās prasmju grupas ir profesionālās un tehniskās prasmes.
- Trešdaļa uzņēmumu/ iestāžu budžetā paredz pozīciju darbinieku apmācībām. Vidēji tie ir 220 EUR uz darbinieku organizācijās, kam apmācību budžets ir ieplānots.
- Mācības saistībā ar tehnoloģisko vai digitālo transformāciju tika īstenotas 19% uzņēmumu/ iestāžu.
- Puse no darba devējiem ir informēti par valsts sniegtajām iespējām attiecībā uz atbalstu darbinieku apmācībām, kā arī 26% no darba devējiem ir izmantojuši šādu atbalstu savas darbības laikā.
- Mikro un mazo uzņēmumu informētība par valsts sniegtajām iespējām attiecībā uz atbalstu darbinieku apmācībām ir nepietiekama.
- Attiecībā uz nākotnes plāniem izmantot valsts atbalstu darbinieku apmācībām – 37% plāno to izmantot.
- Visvēlamākais valsts atbalsts būtu finansiāls atbalsts – mācību līdzfinansējums, subsīdijas vai dotācijas.
- Valsts atbalsts ir būtiski svarīgs un ļoti kvalitatīvs.
- Ņemot vērā uzņēmumu/ iestāžu salīdzinoši zemo informētību par pieejamo valsts atbalstu un izmantošanu, valsts iestādēm, kas piedāvā šo atbalstu aktīvāk jāinformē darba devēji.

Tehnoloģiju ietekme
uz darbaspēka
nepieciešamību

Darba procesu uzlabojumu ieviešana un ietekme uz nodarbinātību %

A01. Vai Jūsu uzņēmums/ iestāde pēdējā gada laikā ir ieviesis darba procesu uzlabojumus, kas saistīti ar jaunām tehnoloģijām vai esošo tehnoloģiju pilnveidi? Iespējamās vairākas atbildes.
A07_1. Vai Jūsu uzņēmumā/ iestādē jaunu tehnoloģiju ieviešanas vai tehnoloģiju pilnveides ietekmē, notika kādas no šādām pārmaiņām attiecībā uz nodarbinātību? Iespējamās vairākas atbildes.

Bāze: visi respondenti, n=1066

**Darbavietu skaita samazinājums uzņēmumos/ iestādēs,
kas 2021.gada jūlijā – 2022. gada jūnijā ieviesa darba procesu uzlabojumus**

8,6 tūkstoši

Visbiežāk minētās samazināto darbavietu profesijas apakšgrupu līmenī ir:

92 Lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības strādnieki (1402 darbavietas);

31 Zinātnes un inženierzinātņu speciālisti (1155 darbavietas);

94 Pārtikas produktu sagatavošanas palīgstrādnieki (1124 darbavietas);

33 Komercdarbības un pārvaldes (administrācijas) speciālisti (1113 darbavietas);

52 Tirdzniecības darbinieki (927 darbavietas);

81 Rūpniecisko iekārtu operatori (859 darbavietas).

A02 Vai darba procesu uzlabojumi, kas saistīti ar jaunām tehnoloģijām vai esošo tehnoloģiju pilnveidi, Jūsu uzņēmumā/ iestādē SAMAZINĀJA darbavietu skaitu kādās profesijās?

A05. Par cik darbavietām SAMAZINĀJĀS attiecīgās profesijas darbavietu skaits, jaunu tehnoloģiju ieviešanas vai tehnoloģiju pilnveides ietekmē?

**Darbavietu skaita pieaugums uzņēmumos/ iestādēs,
kas 2021.gada jūlijā – 2022. gada jūnijā ieviesa darba procesu uzlabojumus**

7,5 tūkstoši

Visbiežāk minētās izveidotās darbavietu profesijas apakšgrupu līmenī ir:

35 Informācijas tehnoloģiju jomas speciālisti (1487 darbavietas);

75 Pārtikas produktu pārstrādes un kokapstrādes strādnieki, apģērbu izgatavošanas un citi amatnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki (1116 darbavietas);

93 Raktuvju, būvniecības, ražošanas un transporta strādnieki (695 darbavietas);

72 Metālapstrādes, mašīnbūves un tām radniecīgu jomu strādnieki (642 darbavietas);

34 Juridisko, sociālo un kultūras lietu un tām radniecīgu lietu speciālisti (516 darbavietas);

62 Kvalificēti tirgus mežsaimniecības, zivsaimniecības un medību saimniecības darbinieki (441 darbavietas);

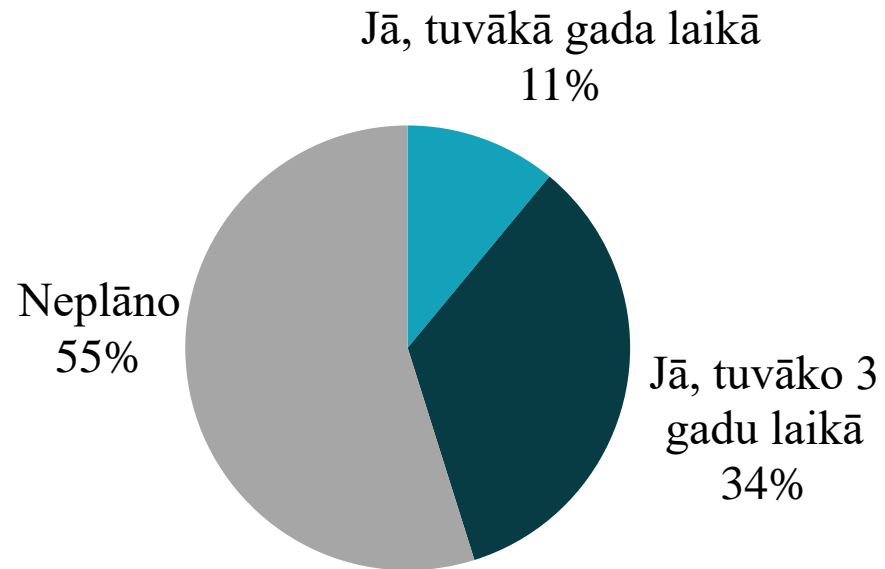
81 Rūpniecisko iekārtu operatori (433 jaunas darbavietas);

52 Tirdzniecības darbinieki (427 jaunas darbavietas).

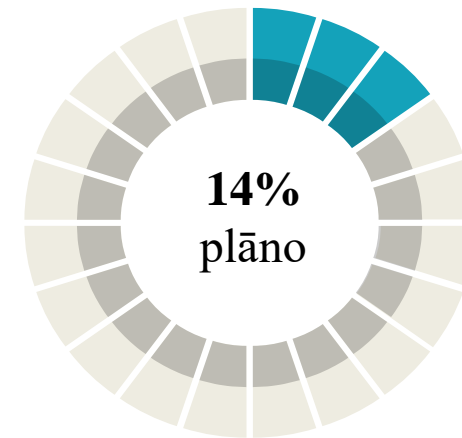
A03. Vai darba procesu uzlabojumi, kas saistīti ar jaunām tehnoloģijām vai esošo tehnoloģiju pilnveidi, Jūsu uzņēmumā/ iestādē PALIELINĀJA darbavietu skaitu noteiktās profesijās?

A07. Par cik darbavietām PALIELINĀJĀS darbavietu skaits attiecīgajā profesijā, jaunu tehnoloģiju ieviešanas vai tehnoloģiju pilnveides ietekmē?

Papildus darba procesu uzlabojumu plānošana 2023. - 2025. gadā

Darbinieku pārkvalifikācijas plānošana

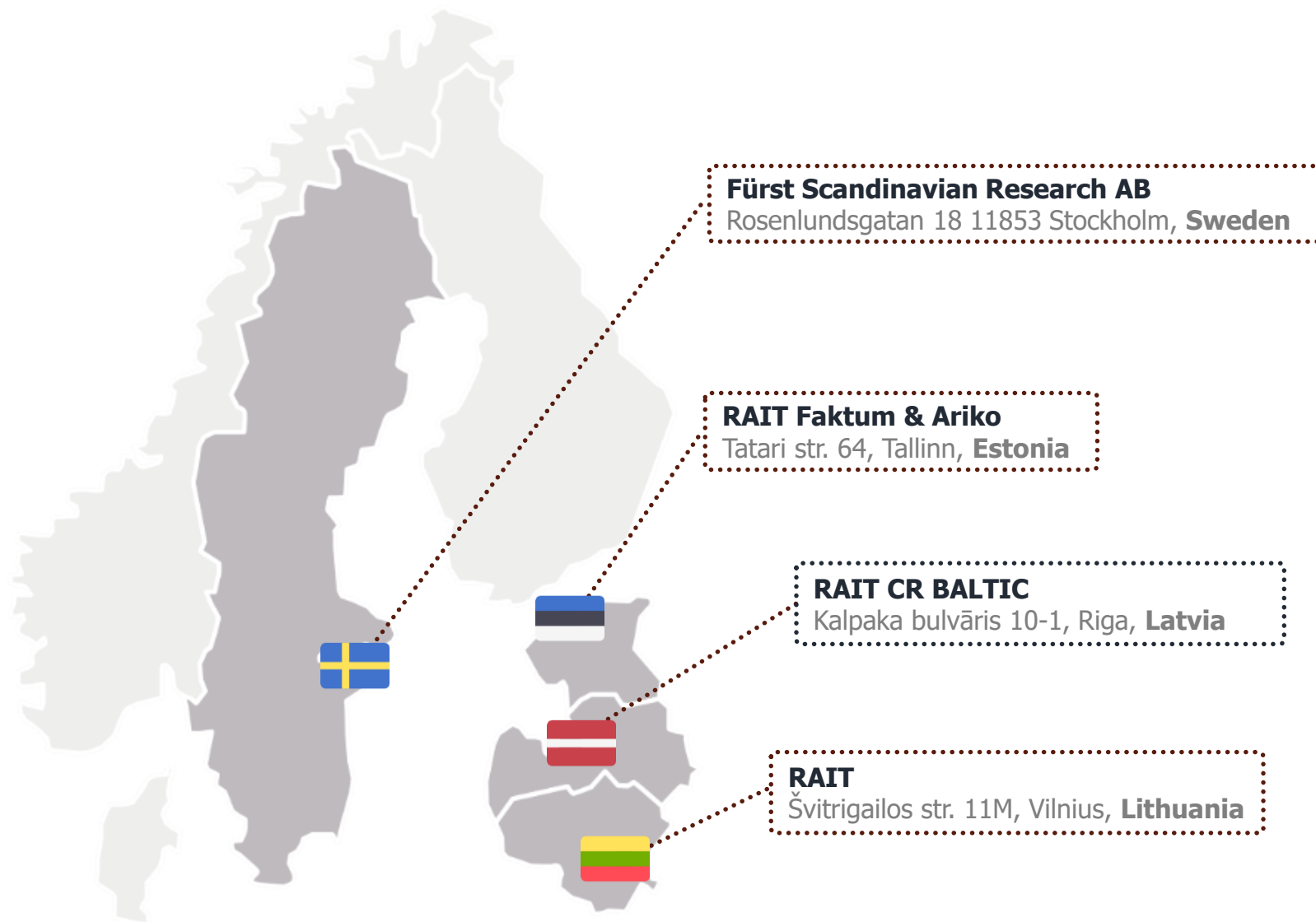

A08. Vai Jūsu uzņēmums/ iestāde nākotnē plāno ieviest papildus darba procesu uzlabojumus, kas saistīti ar jaunām tehnoloģijām vai esošo tehnoloģiju pilnveidi?

A05_2. Vai plānojat uzņēmuma/ iestādes darbinieku pārkvalifikāciju?

Bāze: visi respondenti, n=1066

- Latvijas uzņēmumos/ iestādēs noris aktīva darba procesu uzlabojumu, kas saistīti ar jaunām tehnoloģijām vai esošo tehnoloģiju pilnveidi, ieviešana.
- Būtiskākās nodarbinātības pārmaiņas tehnoloģiju ieviešanas un tehnoloģiju pilnveides ietekmē, ir darba slodzes samazinājums un darba attiecību pārtraukšana.
- Tehnoloģiju ieviešanas vai pilnveides ietekmē 4% uzņēmumu/ iestāžu tika samazinātas darbavietas un 3% izveidotas jaunas darbavietas.
- Uz turpmāku darbinieku pārkvalifikācijas nepieciešamību norāda 14% darba devēju.
- Tuvāko trīs gadu laikā darba tirgus struktūrai gan atbilstošu jaunu speciālistu sagatavošana, gan esošā darbaspēka pārkvalifikācijas aktualitāte saglabāsies augsta.

Fürst Scandinavian Research AB
Rosenlundsgatan 18 11853 Stockholm, **Sweden**

RAIT Faktum & Ariko
Tatari str. 64, Tallinn, **Estonia**

RAIT CR BALTIC
Kalpaka bulvāris 10-1, Riga, **Latvia**

RAIT
Švitrigailos str. 11M, Vilnius, **Lithuania**

RAIT GROUP

Vienīgā neatkarīgā tirgus izpētes kompānija, kas darbojas visā Baltijā un Zviedrijā, piedāvājot pilnu mārketinga pētījumu klāstu

Māra Tauriņa
Vadītāja

Anna Elksnīte
Jaunākā tirgus pētījumu vadītāja

Līva Liekne
Jaunākā tirgus pētījumu vadītāja

SIA «RAIT Custom Research
Baltic»

www.raitgroup.com

